

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-03-16
Besvaras senast
2016-04-12

Till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:494 Arbetsmarknaden

Möjligheten att ha ett arbete är en av de viktigaste förutsättningarna för att integreras i det svenska samhället. Under Alliansens regeringsperiod inrättade vi jobbskatteavdraget för att göra det lönsammare att arbeta. Vi skapade också förutsättningar för en ny arbetsmarknad med enklare jobb inom RUT- och ROT-branscherna att växa fram. Tyvärr ser vi nu en vikande trend i denna bransch vilket är förödande. Den vikande trenden beror på nuvarande regerings klåfingrighet och försämringar för denna sektor. Sverige riskerar i fråga om RUT och ROT att gå samma väg som Danmark, där även små förändringar visade sig stoppa utvecklingen av nya jobb inom branschen.

På den positiva sidan ser vi nu hur vården ändrar sin arbetsfördelning och inser värdet av att renodla arbetsroller så att nygamla kan uppstå. Sjuksköterskor i flera landsting får fokusera vårdtiden, när andra tjänster kommer till för att utföra kringuppgifter. Sverige behöver fler arbetstillfällen som introducerar de nyanlända in på svensk arbetsmarknad. Med ett första arbete ges en chans att lära sig språket, och sedan möjlighet att studera eller klättra i karriärstegen.

Sverige står inför en enorm utmaning med det stora antalet asylsökande och nyanlända i Sverige som snart kommer att behöva jobb. Vi behöver många enkla jobb, som är lätta att ta. För personer som är nya på sin arbetsplats och i Sverige tar det lite extra tid att komma in i arbetslivet. För dessa personer är ingångslönerna för höga.

Arbetslösheten bland utrikes födda är redan nu 21,8 procent, medan den är 4,8 procent bland inrikes födda. Arbetslösheten är högst bland utrikes födda med enbart förgymnasial utbildning. Enligt Finanspolitiska rådet är endast 50 procent, av de asylsökande som kommit till Sverige, i sysselsättning efter åtta år. Enligt SCB har Sverige, när 26 länder jämförs, den största skillnaden i sysselsättningsgraden mellan utrikes respektive inrikes födda. Sysselsättningsgraden för inrikes födda i Sverige är 83,8 procent, att jämföra med 67,8 procent för utrikes födda.

Arbetsförmedlingens stora flora av olika anställningsstöd kritiserar för sin ineffektivitet. Försvinnande få går från arbete med anställningsstöd till arbete utan stöd. I stället går man in i nya programåtgärder. Arbetsförmedlingens byråkrati och bristande arbetsmarknadsförankring pekas återkommande ut som ett hinder för att hjälpa de arbetslösa. Och därför får inte heller programmen det

genomslag som är tänkt. Initiativet från regeringen med trainee och extratjänster tycks därför heller aldrig resa sig från sin vagga.

En lång rad aktörer har i närtid pekat ut de höga ingångslönerna som ett stort hinder för etablering av nyanlända på arbetsmarknaden. Konjunkturinstitutet, Arbetsmarknadsekonomiska rådet, Finanspolitiska rådet och en rad politiska partier har alla gått ut och problematiserat de höga ingångslönerna, inklusive Kristdemokraterna. Alltför höga ingångslöner är ett hinder, främst för personer med lägre utbildning och sämre språkkunskaper.

Vi behöver nya och växande företag som kan och vågar anställa även personer som inte uppfyller de krav och förväntningar som ställs. Därför har Kristdemokraterna föreslagit en ny anställningsform – introduktionsanställning. Det ska vara en ny anställningsform som tillåter en lön som är lägst 75 procent av kollektivavtalsenlig nivå på löner upp till 22 000 kronor. Personen ska ges utbildning på jobbet, av arbetsgivaren, 25 procent av tiden. Målet är att det ska vara enkelt för företaget att anställa. Ingen byråkrati via Arbetsförmedlingen, och inte heller några bidrag som de måste granska. Vi behöver förenkla för både den nyanlända, såväl som för arbetsgivaren, att skapa ett arbetstillfälle. Reformen gäller jobb som inte kräver eftergymnasial utbildning. Personen omfattas av lagen om anställningsskydd såsom alla andra.

För den som varit i Sverige i åtta år är arbetslösheten i dag ca 40 procent. Det är naturligtvis något vi måste göra något åt. Tre månader efter att etableringsfasen på två år hos Arbetsförmedlingen är klar, har endast 5 procent en anställning utan stöd. Det är inte hållbart. Och den enskilde som tvingas leva på försörjningsstöd och i utanförskap, kan inte komma in i samhällets gemenskap. Det är både oetiskt mot den enskilda människan och slöseri med samhällets resurser.

Ett jobb handlar om mer än en ekonomisk ersättning. Ett jobb betyder arbetsgemenskap, språkutveckling och självkänsla i att kunna försörja sig själv och sin familj.

Vi kristdemokrater menar att det behövs radikala åtgärder nu för att skapa många enkla arbeten, eftersom 50 procent av dem som kommer inte har en eftergymnasial utbildning och behöver få in en fot på arbetsmarknaden.

Då vill jag fråga arbetsmarknadsminister Ylva Johansson:

1. Delar arbetsmarknadsministern problembilden att det är en stor utmaning nu och att det krävs extraordinära åtgärder?
2. Och hur tänker arbetsmarknadsministern arbeta för att förbättra förutsättningarna för nyanlända att etablera sig på arbetsmarknaden så att fler än 5 procent har ett arbete utan stöd efter etableringsfasens slut?
3. Hur avser arbetsmarknadsministern att verka för att förkorta tiden i arbetsmarknadsåtgärder till anställning utan stöd?
4. Hur ser arbetsmarknadsministern på möjligheten att införa introduktionsanställningar av den typ som Kristdemokraterna förespråkar?

.....
Désirée Pethrus (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors